

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Συνθήκες που επηρεάζουν το γλωσσικό αίσθημα των ανθρώπων:

- απαξίωση της εκπαίδευσης,
- έλλειψη πνευματικότητας λόγω του πλουτισμού ή της φτωχοποίησης,
- η κυριαρχία μιας τεχνοκρατικής αντίληψης για τη ζωή,
- μονοπώληση του ελεύθερου χρόνου από την ψηφιακή τεχνολογία,
- φτωχό από πνευματικά ερεθίσματα οικογενειακό περιβάλλον,
- απαξίωση έντυπου λόγου (εφημερίδα, σχολικό, εξωσχολικό βιβλίο).

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Νοηματική σχέση: αίτιο – αποτέλεσμα

Γλωσσικά στοιχεία:

Αποτέλεσμα: Το πρόβλημα της ανεπαρκούς καλλιέργειας, γνώσης και χρήσης της γλώσσας, όπως αυτό φαίνεται στο σχολείο.

Αίτια: κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες=> απαξιωμένη εκπαίδευση, απαξίωση της πνευματικότητας, αποθέωση της τεχνοκρατίας, μονοπώληση του ελεύθερου χρόνου από την ψηφιακή τεχνολογία.

Με τη φράση «Μέσα σε ένα τέτοιο ευρύτερο εθνικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον» συμπυκνώνεται το νόημα των παραπάνω λόγων που ευθύνονται για τη γλωσσική ανεπάρκεια κυρίως των νέων.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

1. γ

2. β
3. α
4. γ
5. α

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στάση της μάνας απέναντι στον γάμο της κόρης:

- υπηρετεί το κοινωνικό στερεότυπο, καθώς θεωρεί ότι ο γάμος της κόρης είναι δική της απόφαση (μα η Αμαλία μου το χρυσό μου το κορίτσι τον πήρε, Θα ζήση σαν βασίλισσα...)
- επαινεί με δουλικότητα την ηθική ποιότητά της (Όχι να το καυχηθώ, έδωκα στα παιδιά ανατροφή. Με σέβονται και έξω από τα λόγια μου δε βγαίνουνε. Θεοσεβούμενα, ποτές τους νηστεία δε χαλνούνε)
- εξαίρει την υποταγή στη θέλησή της (...για να μην πη όχι σε μένα.)
- είναι συντηρητική, οπισθοδρομική και έχει αναχρονιστικές αντιλήψεις για την αξία της μόρφωσης (Καλά έκαμα και δεν τα 'μαθα πολλά γράμματα τα παιδιά μου, να πάρη ο νους τους αέρα και να θέλουνε να σηκώσουνε κεφάλι)
- είναι πονηρή, μνησικάκη, αλαζονική και εγωπαθής (Αν έπαιρνε κανένα παληκαράκι και ζούσε άσχημη ζωή, καλά ήτανε; Αμ' αυτά κι αυτά κάμνουν οι κοπέλλες και κακοπέφτουνε ή γένονται γεροντοκόριτσα, αι ενδυμασίαι της εκίνουν την ζηλοτυπίαν όλων.) κ.ά.

Οι μαθητές/-τριες μπορούν να τοποθετηθούν για τη θέση της γυναίκας στις μέρες μας, καθώς έχει απαλλαγεί από κοινωνικά στερεότυπα, διεκδικεί τα δικαιώματα στη μόρφωση και στην εργασία, στηρίζει τις προσωπικές της επιλογές κ.ά.